

Schwarz-Schilling: Nevladine organizacije moraju izvršiti pritisak na političare i zahtijevati njihovu odgovornost

Nevladine organizacije (NVO) nude građanima u Bosni i Hercegovini način da se uključe u politički život – čak i ako su frustrirani nedostatcima u politici koju provode stranke, rekao je Visoki predstavnik i Posebni predstavnik EU, Christian Schwarz-Schilling, skupini aktivista iz reda građanskoga društva koji su se danas sastali u zgradici Parlamenta BiH.

“Suočavamo se s deprimirajućim i opasnim začaranim krugom. Političari su skandalozno ravnodušni prema interesima i težnjama birača. Zbog toga je sve više birača koji su ravnodušni kada je riječ o sudjelovanju u političkom životu. A to političare, zauzvrat, čini ravnodušnima prema interesima i težnjama birača,” rekao je gosp. Schwarz-Schilling tijekom sastanka koji je organizirao Grozd (Građansko organiziranje za demokraciju), nevladina organizacija koja od političkih stranaka zahtijeva da tijekom predizborne kampanje daju svoje odgovore na praktične probleme s kojima se birači suočavaju.

“Brojke su zastrašujuće – i u demokratskom smislu neodržive,” rekao je Visoki predstavnik i Posebni predstavnik EU. “Odaziv birača u Bosni i Hercegovini stalno se smanjivao, sa skoro 2,4 milijuna glasača 1996. godine na manje od 1,3 milijuna u 2002. godini. Zemlja je opterećena političkom strukturom koja se čini nesposobnom ili nespremnom izraditi i obrazlagati političke programe, i takve političke strukture odgovaraju, ali i ovise o, sve manjem biračkom tijelu, koje ne predstavlja

većinu."

Postoje dva odgovora na to, rekao je. "Prvi je da kažete, dovraga sve, neću ni glasovati. A drugi je da strankama kažete sljedeće: imate mana, ali vi ste sve što imamo i pokušat ćemo vas učiniti boljima."

Dodao je da je Grozd – kroz učinkovitu medijsku strategiju – uvjerio oko 40 stranaka da daju odgovore na paket koji sadrži 12 zahtjeva građana. "Iskoristili ste medije da skrenete pažnju na nepostojanje političkih prijedloga u predizbornome razdoblju i istakli ste pitanja koja su izuzetno značajna za sve građane – zaposlenost, siromaštvo, zdravstvena zaštita, mirovine, obrazovanje, kriminal, korupcija, članstvo u EU itd. Pomogli ste da politički programi postanu bitni širokim slojevima društva – nešto što političke stranke očigledno nisu bile u stanju učiniti same.

Budući da će lideri koji budu izabrani 1. listopada preuzeti odgovornost za budućnost Bosne i Hercegovine i voditi ju k Europi nakon zatvaranja OHR-a sljedeće godine, gosp. Schwarz-Schilling je ponovio svoju poruku da: "Svi koji odluče ne iskoristiti priliku koja im se nudi na izborima, dozvolit će drugima da odlučuju o njihovoj budućnosti."

Nakon izbora, rekao je, nevladine organizacije morat će izvršiti pritisak na političare da učine prave stvari. Oni će usvajati reforme koje Bosnu i Hercegovinu približavaju Europi i vode k prosperitetu samo "ako ih vi na to budete tjerati," rekao je Visoki predstavnik i Posebni predstavnik EU. "Vi koji razumijete stvarne probleme s kojima se građani ove zemlje suočavaju morat ćete ponuditi ideje za pronalaženje rješenja. Morat ćete pomoći u razvijanju tih ideja. Morat ćete lobirati za njihovo usvajanje. I to ćete morati raditi u svakoj mogućoj oblasti."

Rekao je da je uloga nevladinih organizacija i u tome da pridonesu raspravi o ustavnoj reformi koja će uslijediti

poslije izbora. Potrebne su nam ideje. Potrebna nam je rasprava o ovoj temi. Potreban nam je angažman kakav samo aktivisti iz civilnog društva mogu pružiti."

"Nema političara u Bosni i Hercegovini koji bi osporio osnovnu premisu da vlast pripada građanima," zaključio je Visoki predstavnik i Posebni predstavnik EU. "U tome kontekstu, smatram da su građani jednako kao i političari odgovorni za razočaravajuće rezultate političkoga sustava u proteklih deset godina. Jer vlast pripada građanima samo ukoliko građani uzmu vlast. Ukoliko to ne učine, političari će je sa zadovoljstvom zadržati za sebe."

Puni tekst govora Visokoga predstavnika i Posebnoga predstavnika EU može se naći na www.ohr.int.